

Pártépítés egyetemisták körében

Az MSZMP Szegedi Orvostudományi Egyetemi Bizottságához nyolc alapszervezet tartozik, közöttük egy hallgatókból, fiatal oktatókból álló, amely 82 főnyi. Az utóbbi öt évben egyenletes és folyamatos volt itt a pártépítés, akikre számítottak, azok párttagok lettek. 1977-től 1981-ig 111 hallgatót vettek fel a pártba, az alapszervezet mai tagságánál jóval többet. A számokból kitűnik, hogy ennek az alapszervezetnek a létszáma állandóan gyarapszik és aszerint csökken, amint évről évre eltávoloznak Szegedről a fiatal diplomások. Mondhatni, hogy ez az alapszervezet úgy nevel párttagokat, hogy fokozatosan elbocsátja őket az ország különböző részeibe: új munkahelyükön bizonyítsanak tovább.

A legmesszebből is vizsgálja a hír azokhoz, akiket az illet, tehát nem mindegy, milyen nevelésű, felkészültségű párttagok hagyják el az orvostudományi egyetemet. A számokban kifejezett eredmény mögött a tartalom a mérvadó, kezdve a tagfelvételig megtett úttól a komunistákra jellemző tulajdonság kialakulásáig. A tagfelvételtől, a pártépítésről beszélgettem dr. Török Judittal, az orvostudományi egyetem pártbizottsága vezető titkárával, a hallgatói alapszervezetből Kapocsi Erzsébet megbízott titkárral, Kiss Fekete Valéria pártépítési felelőssel, dr. Vécsei László pártbizottság vezetővel.

Véleményük szerint alapszervezetük vezetősége meghatározott rendszerben, kialakult módszerekkel végzi a pártépítést. Ennek alapja a párttagság, a pártcsoporthoz való kapcsolata az évfolyamok hallgatóival, tanulmányi csoportokkal, KISZ-alapszervezetekkel. Esztendőnk óta bevált módszer a KISZ-alapszervezetek pártirányításában az egyes pártcsoporthoz tartozó tevékenység, sőt a pártalapszervezet egy megbízottja közöttük dolgozik, megismeri a hallgatókat és megismeri velük, KISZ-esekkel a pártalapszervezet munkáját, feladatát. Az így kialakult, létrejött kapcsolatban érvényesül a pártirányítás, és kihat a politikai munkára, az érdekvédelemre, oktatási, nevelési kérdésekre, káderutánpótlásra.

A középiskolákból az egyetemre került fiatalokat figyelemmel kísérik az évfolyam látókörében, a KISZ-ben, a közös foglalkozásokon, a kollégiumban, a tudományos diákköri munkában. Sokat számít a párthoz való közeledésükben az otthoni környezet, a család összetétele, hatása. Könyvebb azoknak a társadalmi tevékenység sodrába lépni, akiknek a szülei, közelebbi rokoni párttagok, hiszen az általuk tanúsított magatartás eleve szimpatikus teszi a közeli cél, a párttaggá nevelés elérését, amelynek alapvető feltétele a jó tanulmányi eredmény, a közéletben végzett aktív munka, a példás magatartás.

A párttaggá válás folyamatában — a kedvező hatások, a pozitív társadalmi tapasztalatok, a párttagokkal való személyes kapcsolatok mellett — lényeges a szerepe az egyetemen a marxizmus-leninizmus intézet kiugrázásának, túl a állami oktatás, hiszen az intézet dolgozói közvetlen kapcsolatban állnak a hallgatókkal. Az ideológiai-politikai oktató-nevelő munka intézetén kívül is érezteti a hatását, például a KISZ-ben vagy amikor az intézet egy-egy oktatója ajánlja pártfogolt hallgatóját a párttagok sorába.

Az érzelmi vonzódás, a kötődés szándéka az MSZMP politikájához lényeges ugyan, de annak ki kell egészülnie elméleti, politikai alapismeretekkel. E tekintetben a párttagnak jelentkezők felkészítésének formája a Szegedi Orvostudományi Egyetemen is megfelel az általános módszernek. A jelentkezők megkapják tanulmányozni az ismert kiadványt a Magyar Szocialista Munkáspárt mibenlétéről, s ha abból nem is tételen kérdeznek vissza, a felvételét kérő mellé segítőnek adott konzultáns meggyőződik a felkészülésről, a kötelesek és jogok vállalásáról stb.

A fiatalok esetében fontos tényező meggyőződni arról, hogy a pártba jelentkezni miképpen vélekedik a párt társadalmi és nemzetközi síkon folyó politikájáról, például bel- és külpolitikájáról, gazdaságpolitikájáról, a demokratikus centralizmus elvéről és gyakorlatáról kulturális, értelmiségi politikájáról, szociális,

politikájáról és más, a mindennapi élettel szorosan összefüggő intézkedéseiről.

A pártépítés tükré mindenkor a pártalapszervezet akcióegysége, a pártcsoporthoz tartozók munkája, hatékonysága, fontos kérdésekben az állásfoglalás, az alapszervezet vezetőségének ereje az irányításban. Pozitív kihatásukban mindezek szimpatikusak, vonzóak a fiatalok körében, és alkalmasságukat ösztönzik a vállalkozás nagyságával. Önitelíték fokozatosan kialakul azzal a bátortással, amelyet közvetlenül szereznek a KISZ-ben, a közösségi életben, politikai vitakörökön, ideológiai-politikai kérdések megvitatásán. Nem véletlen, hogy esztendőnk óta a párttagnak jelentkezők egyik ajánlója itt is a KISZ. Az is természetes, hogy a párttaghallgatók tanulmányi eredménye — hosszú esztendőkre visszatekintve — az évfolyamok átlagánál jóval magasabb. Ez volt irántuk a követelmény a párttaggá érés folyamatában, és ezt várják el tőlük továbbra is.

Gondoskodnak arról, hogy a fiatal párttagoknak legyen konkrét pártmunkájuk, amelynek elvégzését alapszervezetükben ellenőrzik és értékelik. A törekvés az, hogy minden arra alkalmas hallgató egyetemi tanulmányai alatt eljusson a párttagság soraiba. Ebben nagy szerepe van a KISZ-nek, amely itt felelősége tudatában végzi munkáját. Nagyon ide illelnek az MSZMP XI. kongresszusán megfogalmazottak, miszerint: „A Kommunista Ifjúsági Szövetségben dolgozó párttagok és a pártcsoporthoz tartozó fiatalokat a pártba való belépésre.”

Jó módszere az is az orvostudományi hallgatói alapszervezet vezetőségének, hogy az alsóbb évfolyamokról jelentkezők esetében a jobb megismerés céljából érdeklődik az illető hallgatók iránt a volt középiskola KISZ-tanácsadó tanároknál, párttitkároknál, az előfelvételseknél a munkahelyeken, ösztöndíjasoknál úgyszintén. Sokrétű munka előzi meg itt a bizonyosságot, és igazolja azt a tudatot, hogy bár nem kézzre éret párttagokat vesznek fel a jelentkezőkkel, de olyanokat, akik a folytonos helytállásban azzá válnak.

L. F.

Hazakerült az Ómagyar Mária-síralom

Pieter de Somer, a leuveni katolikus egyetem rektora hétfőn átadta Zirc Péternek, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgató-helyettesének azt a XIII. századi pergamenkódexet, amely az egyik legrégebbi irásos emléküket, az Ómagyar Mária-síralom tartalmazzza. A két intézmény vezetői aláírásával hitelesítették a megállapodást, amelynek értelmében a leuveni egyetem flamand vonatkozású tudományi, könyvtári és művelődéstörténeti dokumentumokat kap cserébe a számunkra felbecsülhetetlen értékű kódexért. Az ünnepségen jelen volt Korcsog András művelődési miniszteriumi államtitkár, s a politikai, a tudományos, az irodalmi élet számos vezető személyisége, valamint Jasques G. Gerard, a Belga Királyság budapesti nagykövete.

A 132 szóból álló Ómagyar Mária-síralom a Halotti beszéd mellett a másik olyan szövegemlékünk, amely igényes megformáltságával, teljességével a magyar irodalom kezdetét jelenti. A latin nyelvű vallásos elmélkedéseket, prédikációkat,

bibliai szövegmagyarázatokat tartalmazó könyv valószínűleg a XIII. század végén került a Bolognában vagy Párizsban tanuló magyar egyháziak tulajdonába. Ekkor jegyezték fel a kötet 134. lapjára a párizsi Geoffroi de Breteuil-től származó Mária-síralom részben szó szerinti, részben gondolat szerinti magyar fordítását. A kódex sorsa a XIV. századtól a XX. század elejéig ismeretlen. Egyik tulajdonosa — a feltételezések szerint — értelemellenes találynak a magyar nyelvű bejegyzést, annak egy részét megpróbálta eltüntetni. Szerencsére az írásról készült fényképen a kitörölt szöveg olvashatóvá vált. A kötet 1922-ben került Leuvenbe, ekkor már magyar irattárosok is elvégezték a nyelvemlék első lejegyzését, értelmezését. A felfedezés nagy feltűnést keltett hazánkban, számos tudós foglalkozott az Ómagyar Mária-síralom egyes szavaival, fordulatának nyelvi magyarázatával, valamint dallamával.

A második világháború alatt a leuveni egyetemi könyvtár szinte teljesen elpusztult. Az egyetlen épen

maradt pánccselzékény azonban megőrizte az értékes kötetet. Az elmúlt 35 évben több magyar közgyűjtemény (így az egyetemi és a pannonhalmi könyvtár) is kezdeményezte a kódex megszerzését csere útján, de a tárgyalások nem vezettek eredményre.

Az Országos Széchényi Könyvtár két éve vette fel a kapcsolatot a leuveni katolikus egyetem könyvtárával, amely időközben flamand és francia részre vált szét. Az előbbinek a vezetői magukévá tették a csere gondolatát, s mivel számukra jelentős értékű flamand vonatkozású ösnyomatványokat ajánlott fel a magyar könyvtár, létrejött a megállapodás.

A kódex az Országos Széchényi Könyvtár kézirattárában őrzött nyelvemlékek közé kerül, s a tudósok hamarosan megkezdhetik feldolgozását. A szakértők nagy reményeket fűznek a kutatásokhoz; mivel a 302 levelet tartalmazó kötet alapvizsgálatára eddig nem volt mód, most fény derülhet az Ómagyar Mária-síralom keletkezésének körülményeire, részleteire is.

Csodanövény borítékban?

Csemege, kertészeknek

Divatba jöttek nálunk a borítékos vetőmagvak. Földvalaki egy hirdetését, hogy ilyen vagy olyan csodanövény magja kapható nála, személynként tíz forintért hajlandó is adni belőle. Tódlak hozzá a tizforintot, mert csodanövényt mindenki akar termelni. Legyen olyan hosszú a zöldbab hüvelye, mint a kerítésre fölfutó szára! Az sem baj, ha megenni nem lehet. Legyen fekete a zöldpaprika, mert a pirosat már unjuk. Legyen akármilyen, de mindenképpen legyen! És a hirdető valóban küldi személynként a magot.

Evekkel ezelőtt fölítettük a kérdést a vetőmagot termelő vállalat embereinek, miért nem frissebbek egy kicsit. Kajtat az emberiség a csemegék után, biztosan jól járna vele a cég is. Azt a feleletet kaptuk, két oka is van ennek. Az egyik az, hogy nem győzik, a másik az, hogy néhány fölkapott növényt nem is érdemes szaporítani. Az első választ természetesen folytatása is volt: mindenképpen igyekezzek.

A napokban alkalmam volt újra földadni a kérdést a vetőmagtermelő vállalat szentesi kutatóállomásán. Szerencsére ők nem borítékban küldik személynként azt, amit érdemes termelni, hanem igyekeznek gyorsan elszaporítani. Amit ott halottam, itthon elmondtam kertészkedő ismerőseimnek, és természetesen fanyalgattak: ez se új meg az is régi. Már öreganyám is halott róla, mert semmi sem új a Nap alatt. Ilyen szempontok szerint minden kísérleti állomást becsukhatnánk. Búza már a fáraók idejében volt, mi még most is nemesítjük? Most állnak elő egy új almával, amikor alma már a Paradicsomban is volt? Maradjunk inkább annál a bölcsőbb belátásnál, hogy apránként lép a tudomány, de arra is érdemes figyelni.

Szentesi olivának nevezték el azt a tököt, amelyet Kovács Gábor nemesített, és idén jelentenek be állami elismerésre. Mi köze van a töknek az olivához? Nyilván

az, hogy a magjából igen finom étolaj préselhető. Újdonsága azonban az is, hogy a magnak nincsen héja. Aki rágcsálni szereti, nem kell köpködni. Sokan azt mondják ugyan, erre, akkor mi az élvezet benne, de volt alkalmam megkóstolni, valójában jó. Lehet, hogy egyszer még tisztán, maradnak a mozik és a pályaudvarok? Az is újdonság, hogy egy tökben 20—25 deka mag is lehet, és igen könnyű kibizni belőle. Hektáronként 6 mázsát termelhetnek, tehát megéri. Harmadik újdonság, hogy vékony hártványából gyógyszerhez való alapanyagot vonhatnak ki.

A szentesi óriási vajrettek Szalva Péter nevéhez fűződik. Nem nagyobb, mint a gyorsan elterjedt két kül-földi fajta, de színre és formára egyöntetűbb, tetszebb, tehát piacosabb, és ahogy a nevéből is kihámozható, nem fásodik. Termeszthető szabadban is, föld alatt is. Még ebben az évben két újabb retket akarnak bejelenteni, hogy a köztermesztéshez szükséges engedélyt megszerezzék.

Horváth Dezső

Veszélyes otthon

Baleseti statisztika

Az Állami Biztosító statisztikái szerint tavaly több mint 400 ezer baleseti ügyvel foglalkoztak. A legtöbb — a sérültek kétharmada — láb- és kéztörés következtében fordultak kártérítésért a biztosítóhoz. A tapasztalatok szerint a jobb kéz — bizonyára a gyakoribb használat következtében — sérülékenyebb a balnál, ugyanis egy év alatt 72 ezer ilyen balesetet jelentettek be, míg a bal kéz törése 68 ezerszer szerepelt a kárak között.

Meglepő, hogy a balesetek leggyakoribb helyszíne a biztonságosnak vélt családi otthon. A lakásban elszedett balesetek száma évek óta elsők helyen áll a statisztikában. Tavaly a balesetek 44 százaléka történt lakásban, udvaron, vagy a lakáshoz tartozó telken. A közlekedési balesetek részaránya 27 százalékos, ezt követik a munkahelyi sérülések 18 százalékkal.

Ezek az adatok csupán a biztosítottakra vonatkoznak, mivel azonban ma már több millióan rendelkeznek életbiztosítással, CSÉB-bel, háztartási biztosítással és CASCO-val, reális képet adnak a baleseti forrásokról. Így például megegyeznek a különféle felmérések adataival azok a statisztikák is, amelyeket a közlekedési balesetekről vezetnek a biztosítóknál. E szerint a közlekedésben tavaly a legtöbb személyi sérülés — 65 ezren — gyalogosként szenvedték el, míg a kerékpárosok közül 16 ezer, a személygépkocsik vezetői és utasai közül 12 ezren sérültek meg.

HÁZASSÁG

Dóra András és Gara Eva Margit, Kőszó István és Csorba Margit, Szabó Ferenc és Cene Agnes, dr. Tagai Sándor és Balogh Katalin, Kőszó Imre Péter és Szóráth Teréz, Kőszó János és Bánfi Erzsébet, Tóth János és Dobrotka Judit, Magdolna, Horváth Mátyás és Biczók Ibolya, Póta Gábor Elemér és Sebestyén Mária, Suti József és Hajdú Tünde, Bogárné László Lajos és Rigó Irén Terézia, Makra Sándor és Csécsi Róza, Márkos Csaba Sándor és Réthly Sarolta, Csapel Károly és Forgács Mária, Muskó István és Százados Mária, Csepely Csaba Dezső és Hegedűs Katalin, Bán Zoltán és Tóth Eva, Mócs László és Széll Julianna Irén, Sopcsik Gyula Sándor és Berkes Edit, Molnár Béla és Tóth Margit, Karsai János és Mészáros Erzsébet, Gyuris Péter Pál és Tóth Matild, Kálmár Béla és Zsikai Gyöngyvér, Tóth Tibor Béla és Gvorgevics Irén, Kósa Bálint és Kondor Róza, Maevna Gyözö és Huber Mária Magdolna házasságot kötöttek.

SZÜLETÉS

Juhász Ferencnek és Suli Eva Iónának Eva Andrea, Pardi Jánosnak és Ördög Rozáliának Endre, Asztalos Károlynak és Cseh Iónának Székely, Biczók Sándornak és Székely, Mária-nak Sándor, Fürtös Lászlónak és Lajkó Mária-nak Ágnes, Süveg József Miklósnak és Csikvári Mária-nak Adrienn, Somogyi Józsefnek és Nagy Evának Máté, Batári Ferencnek és Dománovszki Beatrixnek Gábor, Czibolya Tibornak és Tóth Sarolta Annának Tünde, Trényi Imre Józsefnek és Lakatos Irén Teréziának Tibor, Csikvári Jánosnak és Özevgy Etelkának János Csaba, Tóth Ferencnek és Pappi Pirostának Edit, Nagy Jánosnak és Bezsán Irén Zsuzsannának Beatrix, Széll Ferencnek és Török Magdolnának Adorján, Varga Istvánnak és

Családi események

Frittmann Estillának Orsolya Estilla, Ördög Jánosnak és Gyulyás Katalinnak János, Ocskó Mántonnak és Váradai Mária-nak Renáta, Sárközi Zoltánnak és Vass Juliannának Erika, Jullana, Dékány Zoltánnak és Fodor Ildikónak Szilvia, Nyerges Mihály-nak és Horváth Irénnek Róbert, Agyasdi Béla Károlynak és Nyári Anitának Tímea, Huszár Tibornak és Füzfa Edit Mariannának Előd, dr. Andó Istvának és Babos Ágnesnek Zsófia, Kucsora Ernőnek és Német Mária Maudó-nak Zsófia, Német Irén Katalinnak Angéla Katalin, Sebestyén Istvánnak és Zsótér Iona Evának Ildikó, Gémes Istvánnak és Baranyi Iona Etelkának Richárd István, Hegedűs-Rite Istvánnak és Horváth Mária-nak László, Ocskó Istvánnak és Szakál Györgyi Mária-nak Gábor, Antal Gyula Lászlónak és Szűcs Irén Editnek Henriett, Kovács Pál Zoltánnak és Hamza Ibolyának Pál Norbert, Paragi Mihály Antalnak és Zombori Erzsébetnek Mihály, Haumann Istvánnak és Somogyi Juditnak Zolt, Szibor Szilveszternek és Kálmán Rozáliának Gábor, Hamath Jánosnak és Varga Zsuzsannának Csaba János, Molnár József Csengeleynak és Verrasztó Ibolya Evának Melinda, Oláh István Lászlónak és Szabó Evának Viktória Judit, Török Istvánnak és Terhes Ildikónak Nikolett, Tóth Ferencnek és Székely Juliannának Roland, Dombos Kálmán Lajosnak és Pavelka Evá-

nak Miklós, Hell Istvánnak és László Erzsébetnek Gyula István, Széplál Lászlónak és Járkó Ibolyának Nikolett, Császár Attila Domokosnak és Kecske-méti Mária-nak Anikó, Börzse Lászlónak és Zsolnai Klára-nak Judit, Horváth Lászlónak és Szendrői Klára-nak Ágnes, Karaiyos Imrénének és Bánfi Erzsébetnek Dóra, Hódi Ferencnek és Tóth Hermína Annának Márta Tünde, Horváth Istvának és Illés Irénnek Péter, Jóljáró Lászlónak és Makra Zsuzsannának László, Nagygyörgy Géza Vincének és Papp Irénnek Anikó, Répási Istvánnak és Krégl Teréziának István nevű gyermekét szülte.

HALÁLOZÁS
Léle Atalné Török Teréz, Holczler Béláné Berta Erzsébet, Turzó Ferenc Antal, Lehota Gyulóné Kalocsai Matild Margit, Tamási Istvánné Bazsó Irén, Hári Józsefné Fűrös Krisztina, Telek Sándorné Borbála Julianna, Ördög Istvánné Börsök Etelka, Árm Adolf, Kriály György, Vincze Antal, Tóth Istvánné Csala Pirosta, Rabonczai István, Bálint Józsefné Tompa Rozália, Borbás Imre, Bernátsky Ernőné Kárai Rozália, Csőre József, Balázs Lajos, Szász Antal, Biczók Istvánné Almási Etelka, Rasi Józsefné Örm Julianna, Káronczai Mihály, Mönus Sándorné Márton Ottilia, Ádám János, dr. Csereklény Ferencné dr. Daubner Erzsébet Anna, Laza Mihály, Lakatos Lajosné Dániel Matild, Szabó Lászlóné Gyuris Mária, Orlók Lajos, Laskai Jánosné Husza Terézia, Péter István, Szál Ferenc, Vancser József, Döme Vince Orbánné Binár Erzsébet, Szász Lajosné Erdőhegyi Terézia, Lantos Ferencné Csillag Vilma, Hegedűs Jánosné Bata Rozália, Magyar Jánosné Miklósi Erzsébet, Nagyvári Pál, Jermás Dezső, Török Ferenc, Móri Imre, Piemetkői István, Csányi Matild meghalt.